

maade fornuftigt Statshensyn at tage, at naar saa mange driftige Medborgere blive bragte i dyb Armod, og man veed jo, at det vil vare meget længe, inden de kunne reise sig igjen, og at deres Eiendomsbrift ved en saadan Ulykke vil blive tilfidesat i en fjern Fremtid — jeg siger: kan det da ikke, betragtet fra en statsøkonomisk Side, antages, at det er hensigtsmæssigt, at Staten i et saadant Tilfælde hjælper dygtige Medborgere, der hidtil have staaet sig godt, men nu paa eengang ved et ulykkelig Tilfælde ere blevne lammede i deres Drift? Jeg mener, at det vilde være klogt og rigtigt af Staten, om den gjorde det, og jeg skal derfor tillade mig at understøtte Forslaget.

J. Andersen: Jeg skal kun forvare mig imod den Ytring af den ærede sidste Taler, at jeg skulde have sammenlignet det her omtalte Tilfælde med en almindelig Misvært; det har jeg aldeles ikke. Jeg henpegede netop paa visse Egne paa Sjælland, navnlig i Vestsjælland, og gjorde opmærksom paa, hvad der jo ogsaa er de Fleste bekendt, at medens disse Egne have været stærkt hjemføgne af Tørre, har derimod Høsten i Østsjælland været meget god; det er Noget, som vi have flere Exempler paa. Ligeledes skal jeg forvare mig imod den Ytring af den ærede Rigsdagsmand for Aalborg Amts 5te Kreds (Hafs), naar han, saavidt jeg forstod ham, paastod, at jeg meente, det var et nyt Princip, som her gjordes gjældende. Det sagde jeg ikke, men kun, at jeg troede, at det vilde være et farligt Princip for Rigsdagen at komme ind paa. Jeg kan ikke komme bort fra denne Betragtning, at det kan blive farligt, naar vi i Finantsloven saaledes votere Godtgjørelser til det og det, og hvad vi da kunne vente vil have til Følge, at i Tiden saadanne Begjæringer ville indkomme i stor Mængde. Dermed skal jeg slutte.

Hafs: Det kan ikke nytte, det indrømmer jeg fuldkomment, at tage en saadan Sag allfor

varmt, og jeg har derfor ogsaa bestræbt mig for under Forhandlingerne at være lunken; men principløs maa man dog virkelig ikke kalde mig; og desuden, mine Herrer! man maa leve af Inconsequenser hele Livet igjennem, og fordi jeg føler dette, at man ofte maa være ret inconsequent for at kunne gjøre Nytte, er det, at jeg har stillet mit Forslag, skjøndt jeg helst havde ønsket at være bleven borte med det. Det er Dplysninger, der ere forlangte af den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Kreds (Tscherning)! Jeg havde ikke troet, at han var en saa stor Ven af Dplysninger, ellers skulde jeg med den største Fornøielse have skaffet ham en stor Bunke; men jeg synes dog virkelig ikke, at det kan være nogen Fornøielse for Finantsudvalget at faae en saadan Bunke Dplysninger paa Bordet, som dog vist Ingen seer igjennem alligevel; man tæller maaskee Summen sammen. Og hvilke Dplysninger skulle vi egentlig faae? Taxationerne ere de og de, ganske som jeg har medbeelt; det er en historisk Sandhed. Jeg har sagt, at man med god Samvittighed vil kunne nedfætte den med 20,000 Rd., og jeg har sagt, at naar der er indkommet 6,000 Rd. i private Gaver, og Staten saa paa en inconsequent, jeg vil ikke sige principløs, Maade giver 6,000 Rd. til, saa er det ikke Mere, end hvad der kun vil tjene til at afhjælpe den alleryderste Trang. Det er det Allermindste, naar det skal føre til Noget, og naar det skal fordeles efter Trangen, saaledes som Comiteen har forbeelt det, der er indkommet fra private Givere til de meest Trængende, og som man maa haabe, at Regjeringen ogsaa vil sætte som sit Formaal. Hvad de angaar, som kunne taale Skaden, vilde de jo vel blive lettede for nogle Skatter, men det er dem, der give Mindst i Skatter, de, der høre til Huusmandsclassen, og de ringere Gaardmænd, der trænge meest til at hjælpes, og for hvilke Conjunctionerne ere alvorlige, og som ere blottede for det Nødvendigste i denne Vinter.